

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ

Помогалова Н.В., Герасимюк Д.Ю.

e-mail: nataliya.pomogalova@nure.ua, dmytro.herasymiuk@nure.ua
Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ЕК
м. Харків, Україна

This article discusses the significant impact of digital technologies, such as AI, blockchain, and big data, on investment activities. These innovations offer new opportunities for optimizing asset management, risk analysis, and decision-making, while also introducing risks like cybersecurity threats and market manipulation. It highlights the advantages of automation and transparency, as well as the challenges posed by inequality among market participants and the fast-paced evolution of technology. The article concludes that to fully leverage the potential of digital tools in investments, a robust regulatory framework and effective cybersecurity measures are essential

Цифрові технології суттєво змінюють характер інвестиційної діяльності, надаючи нові можливості для оптимізації процесів управління активами, аналізу ринкових ризиків та прийняття стратегічних рішень. Зокрема, розвиток таких інновацій, як штучний інтелект (ШІ), машинне навчання, блокчейн і аналіз великих даних (Big Data), створює нові горизонти для інвесторів, дозволяючи здійснювати більш точні прогнози, оперативно реагувати на зміни ринкових умов і мінімізувати можливі втрати. Такі технології суттєво змінюють ринкові структури, підвищуючи роль автоматизованих систем у прийнятті інвестиційних рішень [1].

Однією з найважливіших переваг цифрових технологій є можливість автоматизації процесів, які раніше вимагали значних людських ресурсів та часу. Наприклад, застосування алгоритмів машинного навчання для прогнозування фінансових показників та оцінки ризиків дозволяє підвищити точність і оперативність прийняття рішень. Моделі, засновані на великих даних, дають змогу проводити глибокий аналіз економічних і фінансових трендів, виявляти взаємозв'язки між макроекономічними факторами та діяльністю підприємств, що сприяє більш обґрунтованому управлінню портфелем активів. Завдяки таким технологіям інвестори набувають гнучкості та адаптивності, що дозволяє своєчасно коригувати стратегії у відповідь на зміни економічної ситуації.

Застосування технологій блокчейн забезпечує високий рівень прозорості та захищеності фінансових операцій, знижуючи ризики шахрайства та помилок, пов'язаних із людським фактором. Блокчейн здатен стати основою для створення дистрибутивних реєстрів, що дозволяють забезпечити більш ефективну і безпечну взаємодію між учасниками фінансових ринків. Технологія також дозволяє знизити витрати на обробку

транзакцій, оскільки зменшується потреба в посередниках, таких як банки та інші фінансові установи, що впливає на зниження операційних витрат [2].

Проте, незважаючи на численні переваги, цифрові технології також породжують певні ризики, які можуть суттєво вплинути на стабільність інвестиційної діяльності. Перш за все, слід зазначити питання кібербезпеки та захисту даних. Незважаючи на високий рівень безпеки транзакцій за допомогою блокчейну, наявність вразливих точок у цифрових системах може призвести до зловмисних атак. Зокрема, хакерські атаки, витоки конфіденційної інформації або несанкціоноване втручання в алгоритми можуть призвести до значних фінансових втрат. Крім того, наявність алгоритмів, що приймають рішення на основі великих даних, підвищує ймовірність несанкціонованих маніпуляцій, особливо коли алгоритми використовуються з метою ринкових спекуляцій або зловживань.

Не менш важливим є соціально-економічний аспект застосування цифрових технологій у інвестиційну діяльність.. Технологічний прогрес може поглибити нерівність між великими та малими гравцями на ринку, оскільки доступ до передових цифрових інструментів є не у всіх учасників ринку. Інвестори, які володіють значними фінансовими та технологічними ресурсами, отримують перевагу в порівнянні з меншими гравцями, що не можуть дозволити собі інвестувати в новітні технології. Така ситуація може призвести до концентрації капіталу в руках кількох учасників ринку, що, в свою чергу, посилює структурні дисбаланси на фінансових ринках. У свою чергу, такі дисбаланси можуть вплинути на доступність фінансових ресурсів для малого і середнього бізнесу, що обмежує його можливості залучати інвестиції [3].

Слід також врахувати швидкість змін у цифровому середовищі. Технології, які сьогодні вважаються передовими, можуть швидко застаріти через появу нових розробок. Такі швидкі зміни ставлять перед інвесторами завдання не тільки своєчасно оновлювати технологічну інфраструктуру, але й постійно адаптувати стратегії інвестування до швидко змінюваних умов. Інвестиції в новітні технології потребують великих капіталовкладень, що може стати серйозним викликом для інвесторів, особливо в умовах економічної нестабільності. Крім того, автоматизовані транзакції або інвестиції можуть бути уразливими до непередбачених ситуацій, таких як зміни в законодавчому середовищі чи глобальні економічні кризи.

Попри зазначені ризики, потенціал цифрових технологій для розвитку інвестиційної діяльності є значним. Інвестори, які здатні ефективно інтегрувати новітні інструменти для управління ризиками та оптимізації своїх портфелів, можуть отримати конкурентні переваги. Подібні зміни можуть призвести до створення нових фінансових продуктів і послуг, таких як криптовалюти, токени, смарт-контракти та інші цифрові активи, що відкривають нові можливості для диверсифікації інвестицій. Крім того, технології блокчейн можуть стати основою для розробки нових механізмів

фінансування, таких як первинні пропозиції монет (ICO) чи дистрибутивні фінансові системи, що зменшують залежність від традиційних фінансових установ [4].

Однак, для ефективного використання потенціалу цифрових технологій в інвестиціях важливо розвивати відповідне регуляторне середовище, яке б забезпечувало баланс між інноваціями та безпекою фінансових ринків. Також необхідно створити надійні механізми захисту від кіберзагроз, що дозволить мінімізувати ризики та сприятиме стабільному розвитку ринкових відносин. Інвесторам важливо не лише використовувати цифрові інструменти, але й активно співпрацювати з регулюючими органами для створення умов, які забезпечать стабільний розвиток і збереження довіри до фінансових ринків.

Отже, цифрові технології здійснюють глибокий вплив на інвестиційну діяльність, відкриваючи нові можливості для аналізу та управління активами, водночас підвищуючи ймовірність виникнення ризиків, які можуть вплинути на фінансову стабільність. Для ефективного використання цифрових інструментів в інвестиціях важливим є не лише розвиток технологій, а й посилене регулювання ринку, забезпечення безпеки та активна взаємодія між учасниками фінансових ринків.

Список використаних джерел:

1. Писаревський М., Кірієнко С. Проблеми формування і реалізації інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій в умовах цифровізації світової економіки. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-32>.

2. Кушнеренко С. М. Вплив цифровізації на ефективність інвестиційної діяльності в основних секторах економіки України. *Бізнес Інформ*. 2024. № 6. С. 57-63.

3. Донковцев Д. О. Роль цифровізації у зміцненні інвестиційного потенціалу ЄС та України. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-152>.

4. Здреник В., Грод А., Очеретко Б., Бохонський В. Вплив цифрових технологій на розвиток бізнесу: трансформація бізнес-моделей та управління інноваційними проєктами. *Економічний аналіз*. 2024. Т. 34 (2). С. 453-464. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.453>.

5. Polozova T., Stepanenko S., Murzabulatova O., Ponomarov S. Specific of the creation and functioning of the financial and economic security system of business entities. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Том. 8. № 3. С. 70-77.